

Асан Жансейитов атындагы  
орто мектебинин эмгек жамаатынын  
жалпы чогулушунда кабыл алынган  
28.08.2022-ж

Бекитемин  
директор:  М.С.Турунов



## ЖАМААТТЫК КЕЛИШИМ

### 1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР:

- 1.1. Ушул жамааттык келишим Мээнеткеч айылындагы Асан Жансейитов атындагы орто мектебинин директору Турунов М.С. мындан ары жумуш берүүчү жана мектептин кызматкерлеринин ортосунда түзүлдү жана билим берүү уюмундагы социалдык-эмгектик мамилелерди жөнгө салуучу укуктук акт болуп саналат;
- 1.2. Жамааттык келишим билим берүү мекемесинин кызматкерлеринин социалдык-эмгектик таламдарын коргоо жана кызматкерлер үчүн кошумча социалдык-экономикалык, укуктук кепилдиктерди жана жеңилдиктерди белгилөө, ошондой эле мыйзамдарда, башка ченемдик актыларда белгиленген шарттарга салыштырганда эмгектин кыйла жагымдуу шарттарын түзүү боюнча макулдашылган чараларда көрүү максатында КР Конституциясында, КР Эмгек кодексине, «Билим берүү жөнүндө», «Мугалимдин статусу жөнүндө» мыйзамдарга жана билим берүү мекемесинин Уставына ылайык түзүлгөн.

### ЖАМААТТЫК КЕЛИШИМ:

- Туруктуу жана натыйжалуу ишке, кызматкерлерди материалдык жана социалдык камсыздоону жогорулатууга, ишкердик беделди чыңдоого максималдуу көмөк көрсөтө турган социалдык-эмгектик мамилелердин системасын түзүү;
  - Эмгек жамаатынын ичинде жагымдуу жагдайды түзүү;
  - Кызматкерлерде жүрүм-турумдун корпоративдүү стилин калыптандыруу максатында түзүлгөн;
  - Ушул жамааттык келишим жарандык-укуктук келишимдерди аткарууга байланыштуу мамилелерге карата өзүнүн аракетин жайылпайт.
- 1.3. Мекеменин кызматкерлери менен жумуш берүүчүнүн атынан чыккан мектептин директору келишимдин тараптары болуп эсептелет;
- 1.4. Ушул жамааттык келишим үч жылдык мөөнөттө түзүлдү жана ага тараптар кол койгон учурдан тартып (же тараптардын макулдашуусу боюнча жамааттык келишимде) көрсөтүлгөн кирет;
- 1.5. Тараптар социалдык өнөктөштүк принцибин таануу менен төмөндөгүлөргө милдеттенишет:
- Жумуш берүүчү:
- Жамааттык келишимди даярдоодо жана түзүүдө кызматкерлердин эмгек, эмгек акы, жумуш убактысынын узактыгы, эмгекти коргоо шарттары, өргүүгө чыгаруу, турак жай берүү, социалдык-тиричилик жеңилдиктери жана жамаат мүчөлөрүнүн кепилдиктери жагындагы таламдарын билдирген бирден-бир өкүлү катары таанууга;
  - Ушул жамааттык келишимдин шарттарын сактоого жана анын жоболорун аткарууга;



- Уюмдун бардык кызматкерлерин, ошондой эле аларды ишке алууда бардык жаңыдан ишке алынган кызматкерлерди жамааттык келишим, өзүнүн ыйгарым укуктарына кабыл алынган башка локалдуу ченемдик актылар менен тааныштырууга, жамааттык келишимдин мазмунун жана шарттарынын аткарылышынын маалымдуулугун камсыз кылууга милдеттүү (чогулуштарды, конференцияларды, жооптуу кызматкерлердин отчетторун өткөрүү, маалыматтык такталар ж.б.аркылуу)

**1.6.** Ушул жамааттык келишимдин күчү билим берүү мекемесинин бардык кызматкерлерине жайылтылат;

**1.7.** Жамааттык келишим билим берүү мекемесинин аталышы өзгөргөн, мекеменин жетекчиси менен эмгек келишим бузулган учурда өзүнүн күчүн сактап калат;

**1.8.** Билим берүү мекемеси кайра уюштурулганда жамааттык келишим кайра уюштуруу мезгилинде өзүнүн күчүн сактап калат;

**1.9.** Жамааттык келишим колдонулган мезгилдин ичинде:

- КР Эмгек кодексинде белгиленген тартипте өз ара макулдашуунун негизинде ага толуктоолорду, өзгөртүүлөрдү киргизүүгө укуктуу;
- Тараптардын бири дагы өзү кабыл алган милдеттерин аткарууну бир жактуу тартипте токтотууга укуксуз болот.

**1.10.** Жамааттык келишимдин аткарылышына туруктуу иштеген эки тараптуу комиссия контролдук жүргүзөт, тараптар жамааттык келишимдин аткарылышы жөнүндө эмгек жамаатынын жалпы чогулушунда жылына бир жолу отчет берет.

## **2. Ишке кабыл алуу:**

### **2.1. Тараптардын милдеттери:**

- Ишке акбыл алуу жумуш берүүчүнүн кызматкер менен түзүлгөн эмгек келишиминин негизинде чыгарылган буйрук менен жол-жоболоштурулат;
- Жумуш берүүчүнүн буйругунун мазмуну түзүлгөн келишиминин шарттарына ылайык келүүгө тийиш;
- Ишке кабыл алуу жөнүндө жумуш берүүчүнүн буйругу иш баишталган күндөн тартып үч күндүк мөөнөткө, кол койдуруп алуу менен кызматкерге билдирет. Кызматкердин талабы боюнча жумуш берүүчү ага аталган буйруктун күбөлөндүрүлгөн кчүрмөсүн берүүгө милдеттүү;
- Кызматкер жаңыдан жумушка алынган учурда, жетекчи менен ички ченемдик документтер менен (жамааттык келишим түздөн-түз жайкы эс алууга багытталган кошумча чегерүүлөрдү которуу жөнүндөгү чечими) жазуу түрүндө тааныштырууга милдеттүү, кызматкер таанышкан тууралуу кол коюусу керек;

**2.2.** Жумуш берүүчү жана анын өкүлдөрү тарабынан эмгек мыйзамдарынын, эмгек укуктарынын ченемдерин камтыган башка ченемдик-укуктук актыларды сакташына, алардын жамааттык келишимдин шарттары аткарылышына коомдук контролдукту жүзөгө ашырат.



### 3. Кызматкердин эмгегине акы төлөө:

#### 3.1. Тараптар менен келишим:

- Квалификациясына карата милдеттери боюнча аткарылган ишине ылайык эмгек акысын жогорулатууга жана материалдык сыйлоого көмөк көрсөтө турган шарттарды түзүүгө;
- Кадрлык потенциалдык чыңдоо боюнча зарыл чараларда көрүүгө, уюмдун беделин жогорулатууга көмөк көрсөтүүгө милдеттенет;
- Кызматкерлердин эмгек акысы КР Өкмөтүнүн токтомуна, кызматкерлердин эмгек акысы жөнүндө Жобого, кызматкерлерге кошумча акыны жана кошумча төлөөнү белгилөөнүн тартиби жөнүндө жобого, сый акы берүү жөнүндө жобого ылайык белгиленет;
- Кызматкерлерге эмгек акы төлөө КР Өкмөтүнүн 2022-жылдын 30-мартындагы №181 токтомуна ылайык эмгек акы төлөө системасына ылайык жүргүзүлөт;

#### 3.1.1. Мугалимдердин эмгек акысы мугалимдерди тарифтештирүү аркылуу белгиленет, ал:

- Окуу жылынын баиталышында аныкталган жүккө негизделген эмгек акынын;
- Билим берүү процессине байланыштуу жана негизги милдеттемелердин чөйрөсүнө кирбеген иштерди аткаруу үчүн кошумча төлөөнү;
- Эмгектин нормалдуу шарттарынан четтелген эмгек шарттары үчүн кошумча төлөөлөрдү;
- Колдонулган мыйзамдарга, эмгек акы жөнүндө жобого, локалдуу ченемдик актыларда каралган башка төлөмдөрдү өзүнө камтып турат. Мисалы, сыйлоо фондунан сый акы берүү, ай сайын 10% чегинде түрткү берүүчү кошумча акы төлөп берүү.

#### Жумуш берүүчү:

- Ар бир кызматкерге анын эмгек акысынын кырамдык бөлүктөрү, жүргүзүлгөн кармап калуулардын өлчөмдөрү жана негиздемелери, ошондой эле төлөнүүгө тийиш болгон жалпы акчалай жөнүндө кабарлоону камсыз кылууга милдеттенет;
- КР Өкмөтүнүн 30.02.2022-ж. №181 токтомуна ылайык педагогикалык иш стажы үчүн кошумча акы: 3 жылдык педагогикалык иш стажы үчүн – 10% өлчөмүндө, 8 жыл үчүн – 20% өлчөмүндө, 13 жыл жана андан ашык жыл үчүн – 30% өлчөмүндө төлөнөт;
- КРнын Өкмөтүнүн токтомуна (24.04.2015. №285), өзгөчө шарттарда иштегендердин кызматтык маяналарына карата кошумча акы белгиленеши мүмкүн;
- Иектептин түрткү берүүчү эмгек акы фондусу кызматкерлердин арасында эмгектик катышуу коэффициентинин (ЭКК) – упайлардын енгизинде бөлүштүрүлөт. ЭКК жамааттык ар бир мүчөсүнүн жеке салымына объективдүү баа берүүнү жана мектептин ишинин жалпы натыйжаларын чагылдырып турат;
- Жамаат тарабынан бекитилген «Сый акылар жана сыйлык берүү жөнүндө» жобого ылайык сыйлык берүүгө (сый акыга), материалдык жардам көрсөтүүгө жана кошумча акы белгилөөгө багытталышы мүмкүн болгон эмгек акы фондусун үнөмдөөдөн алынган каражаттарды бөлүштүрүү боюнча



администрациянын, эксперттик кеңештин шайланма органынын биргелешкен чечимин камсыз кылууга милдеттенет;

- Кызматкерлердин эмгек акысынын өлчөмүн өз убагында жана төлөп берүү үчүн жетекчи жоопкерчилик тартат.

#### **4. Иш мезгили жана алуу мезгили:**

##### **4.1. Тараптар:**

- Кызматкерлердин иш убактысы ички эмгек тартибинин эрежелери, сменалуулуктун графиги, эмгек келишиминин шарттары, кызматкерлердин кызматтык нускамалар жана алараг Устав тарабынан жүктөлгөн милдеттер менен аныкталат;
- Мекеменин жетекчи кызматкерлери, администрациялык-чарбалык, көмөкчү жана тейлөө персоналы үчүн жумуш күнүнүн узактыгы жумасына 40 саатка белгиленет;
- Мекеменин педагогикалык кызматкерлери үчүн иш мезгилинин узактыгы жумасына 31 сааттан ашпайт;
- Өргүүгө чыгаруунун кезектүүлүгү жумуш берүүчү тарабынан иштелип чыккан макулдашылган графикке ылайык календарлык жыл баишталганга чейин кеминде эки жума калганда аныкталат. Кызматкерге өргүүгө чыгышынын баишталган мезгили жөнүндө өргүү баишталганга чейин кеминде эки жума калганда кабарланууга тийиш. Кызматкер менен жумуш берүүчүнүн өз ара макулдашуусу боюнча акы төлөнүүчү өргүү анын макулдугу менен гана жол берилет;
- Эмгек акысын сактабастан өргүүгө чыгаруу КР Эмгек кодексинин 133-статьясында көрсөтүлгөн кызматкердин категориясынын жазуу жүзүндөгү арызы боюнча жүргүзүлөт;
- Эмгек тартибинин эрежелерин системалуу түрдө бузган же коомдук тартипти бузган кызматкерлерге, дисциплинардык жаза чарасын колдонууга карабастан бөлүмдүн жетекчиси тарабынан аныкталган мөөнөткө эмгек акысыны карата кошумча акы азайтылат;
- Эмгектик ишинин натыйжалары боюнча кезектеги сый акы төлөнөт;

#### **5. Кадрларды иш мене камсыз кылуу, кесиптик даярдоо жана кайра даярдоо:**

Кызматкерлердин кесиптик чеберчилигин жана квалификациясынын өсүшүнө, чыгармачылык активдүүлүгүн жогорулатууга, ишкердик сапаттарын аныктоого, уюмдун ишин өркүндөтүүгө жана кызматкерди кызматы боюнча жылдырууга, ошондой эле ээлеген кызматына ылайык келишине түрткү максатында, тараптар Типтүү Жобону жана ар бир билим берүү мекемесинде ички аттестациялоодон өтүүгө тийиш болгон кызматтардын тизмесин иштеп чыгууга жана бекитүүгө милдеттенет (КР Эмгек кодексинин 197-ст.)

Жумуш берүүчү төмөндөгүлөрдү камсыз кылат:

- Усулдук секциялардын жетекчилеринин пикирлерин эске алуу менен, кызматкерлерди кесиптик даярдоонун, кайра даярдоонун жана квалификациясын жогорулатуунун формаларын, мекеменин келечекте өнүгүшүн жана сабактар боюнча вакансияларды эске алуу менен ар бир календарлык жылга зарыл болгон кесиптердин жана адистердин тизмесин аныктайт;



- Кеминде беш жылда бир жолу педагогикалык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатат;
- Кызматкер өндүрүштөн ажыратуу менен квалификациясын жогорулатууга жиберилгенде, кызматкердин негизги иштеген жери боюнча иштеген ордуна (кызматын) жана орточо эмгек акысын сактап калат. Эгерде кызматкер квалификациясын жогорулатуу үчүн каралган тартипте жана өлчөмдө иш сапарына кетүүчү чыгымдарды төлөп берет;
- Ишим жогорку, орто жана баштапкы кесиптик билим берүү мекемесинде ийгиликтүү окуу менен айкалыштырган, КР Эмгек кодексинин 195-статьясында каралган тартипте билим алган кызматкерге, алар окуусун бүткөндөн кийин иштөөсүн уланткан шартта кепилдиктерди жана компенсацияларды берет;

#### 6. Эмгекти жана ден-соолукту коргоо:

##### Жумуш берүүчү:

- «Эмгекти коргоо жөнүндө», «Билим берүү жөнүндө» жана «Мугалимдин статусу жөнүндө» КР Мыйзамдарынын алкагында билим берүү мекемесинде эмгекти коргоонун ченемдерин жана эрежелерин сактоого;
- Администрация ортосунда эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук боюнча макулдашууну иштеп чыгууга жана жыл сайын бекитүүгө милдеттенет;
- Кызматкерлердин эмгектин жакшы жана коопсуз шарттарына болгон укугун камсыз кылууга, кызматкерлердин өндүрүштүк чалдыгышынын алдын ала турган эмгек коопсуздугун заманбап каражаттарын киргизүүгө (КР Эмгек кодексинин 215-ст.)
- Ушул укукту ишке ашыруу үчүн эмгекти коргоо боюнча макулдашуу түзүүгө милдеттенет;
- Чыгымдардын сметасында эмгекти коргоо жана эмгек коопсуздугу боюнча иш-чараларды финансылоо үчүн билим берүүгө кетүүчү чыгымдардын кеминде 0,2% өлчөмүндөгү чыгашаларды кароого милдеттенет;
- Жумуш орундарын аттестациялоо жүргүзүүгө жана анын натыйжалары боюнча комитеттин пикирин
- Эске алуу менен белгиленген тартипте жана мөөнөттөрдө эмгекти коргоо жана эмгек коопсуздугу боюнча иштерди жүзөгө ашырууга милдеттенет;
- Ишке кабыл алынган, ошондой эле башка ишке которулган кызматкерлердин бардыгы менен эмгекти коргоо, балдардын өмүрүн жана ден соолугун сактоо, иштерди аткаруунун коопсуз ыкмаларынын жолдорун окутуу жүргүзүүгө жана нускама берүүгө милдеттенет;
- Эмгекти коргоо боюнча нускама иштеп чыгууга жана бекитүүгө, алардын кызматкер тарабынан сакталышын камсыз кылууга, өндүрүштүк кырсыктарга өз убагында тергөө жүргүзүүгө (КР Эмгек кодексинин 223-ст) милдеттенет;
- Кызматкерлердин милдеттүү алдын-ала жана мезгил-мезгил менен медициналык кароодон өтүшүн камсыз кылууга милдеттенет;
- Эмгекти коргоо боюнча ыйгарым укуктуу адамды бекитүүгө, кызматкерлердин өкүлдөрүн эмгекти коргоо боюнча комитетке (комиссияга) жиберүүгө милдеттенет;
- Эмгекти коргоого коомдук контролдукту жүзөгө ашыруу үчүн эмгекти коргоо боюнча ыйгарым укуктуу адамга айына жумуштун бош бир күн берүүгө милдеттенет.

## 7. Социалдык жеңилдиктер жана кепилдиктер:

### Тараптар:

- Билим берүү кызматкерлерине төмөндөгү себептер боюнча акы төлөнүүчү бош күндөрдү берүүгө:
  - Кызматкер никеге турганда – 3 күн;
  - Балдары, ата-энеси, жубайы, жубайлар каза болгондо – 3 күн.
- Пенсиялык куракка жеткенден кийин, биринчи жолу өз каалоосу менен бошого кызматкерлерге, курагы боюнча мөөнөтүнө мурда эмгектик пенсияга чыгуу укугуна ээ болгон кызматкерлерге тарифтик чендин (маянанын) өлчөмүндө материалдык акы төлөп берүүгө макулдашышты;

## 8. Пенсия менен камсыз кылуу:

- «Мамлекеттик пенсиялык камсыздандыруу системасындагы жеке (персонификацияланган) эсеп жөнүндө» Мыйзамга ылайык жумуш берүүчү ушул мыйзамда аныкталган камсыздандырылган адамдар жөнүндө маалымдамаларды КР Пенсиялык фондунун органдарына берүүгө милдеттүү.
- Мектепте иштеген, камсыздандырылган адамдарга маалымдамалардын түшүшүнө жараша жеке эсепке алуу үчүн КР Пенсиялык фондунун органына берилген маалыматтар жөнүндө кабарлоого милдеттүү.

## 9. Жамааттык келишимдин аткарылышына контролдук жүргүзүү, тараптардын жоопкерчилиги:

### Тараптар:

- Жумуш берүүчү жамааттык келишимге кол коюлгандан кийин 7 күндүн ичинде аны каттоого берет;
- Жамааттык келишимдин жоболорунун аткарылышынын жүрүшү жөнүндө кызматкерлердин жалпы чогулушунда отчет берет;
- Жамааттык келишим колдонулуп жаткан мезгилде келип чыккан, аны аткарууга байланыштуу чыр-чатактарды карайт;
- Жеке жана жамааттык эмгек талаптарын чечүүнүн мыйзамдарында белгиленген тартибин сакташат, чыр-чатактардын келип чыгышына алып келиши мүмкүн болгон четтетүү үчүн бардык мүмкүнчүлүктөрдү пайдаланат;
- Жамааттык келишим бузулган же аткарбаган учурда күнөөлүү тарап же күнөөлүү адамдар мыйзамдарда белгиленген тартипте жоопкерчилик тартат деп макулдашылды.

Жамааттык келишимде ички тартиптин эрежелери, Эмгекти корго жана техникалык коопсуздук боюнча макулдашуу тиркелет.

Директор:

М.С.Турунов